

Úborový čestupis vojenského výzv. ČSIO-SVP
číslo 1077, dne 12. 1. 1951

Výhradně pro služební potřebu

NAUKA O MATERIÁLU

SAMOPAL 23 A SAMOPAL 25

7,62 mm samopal/25 a samopal/26

(Druhé nezměněné vydání)

MINISTERSTVO NÁRODNÍ OBRANY
PRAHA 1951

1956 60,-

Starší zástupce vojenské správy FMNO-SVP

u n. p. Český Brod

Výhradně pro služební potřebu

NAUKA O MATERIÁLU

SAMOPAL 23 A SAMOPAL 25

7,62 mm samopal 23 a samopal 26

Starší zástupce vojenské správy FMNO-SVP
u AGROZET k. p. Uherský Brod

MINISTERSTVO NÁRODNÍ OBRANY
PRAHA 1951

4. Miřidla se skládají z mušky a z hledí.

Muška (obr. 6a) má v podélném řezu tvar lichoběžníku, v řezu příčném tvar rovnoramenného lichoběžníku. Je upevněna v přední horní části pouzdra v příčné klínové drážce. Poloha mušky je označena na mušce a pouzdře závěru zásekem proti posunutí.

Hledí (obr. 6c) je vylisováno z plechu ve tvaru čtyřhranné misky. Je otočné do čtyř poloh; jednotlivé polohy jsou označeny číslicemi 1 až 4, značícími hlední dálku ve stovkách metrů.

K miřidlům naleží dále tyto součástky:

- chránitko mušky,
- objímka pouzdra,
- nýt hledí a
- pero hledí.

Chránitko mušky (obr. 6b) je vyrobeno z ocelového pásku ve tvaru obráceného „U“ a zapadá do dvou drážek na přední horní části pouzdra závěru.

Objímka pouzdra (obr. 6d) je navlečena na zadní části pouzdra závěru a bodově přivařena. Na spodní části objímky pouzdra je podélná drážka pro upevnění pažby nebo ramenní opěry. Horní část tvoří základnu pro hledí a je opatřena čtyřmi zárezy, do nichž zapadají výstupky hledí. Tímto způsobem se ustavují jednotlivé polohy hledí. Na levé straně objímky pouzdra je vyryta značka továrny, pod ní výrobní číslo a na spodní části je vyražena přejímací značka.

Nýt hledí (obr. 6e) je pevně zanýtován uprostřed dna hledí a na spodním konci opatřen zárezem pro pero hledí, jímž je v objímce pouzdra závěru upevněn.

Perо hledí (obr. 6f) je vyrobeno z páskové oceli pružně kadené; uprostřed je rozříznuto k nasunutí do drážky stavěcího čepu ~~stavěcího čepu~~. Pero je zasunuto v podélné drážce v horní části objímky pouzdra a slouží k pružnému upevnění hledí.

5. Úplné pouzdro závěru (obr. 6) má tyto součásti:

- trubka pouzdra,
- čelo pouzdra,
- stavěcí čep,
- matici pouzdra,
- poutko pouzdra,
- patku pouzdra,
- 2 destičky pouzdra,
- vodítko zásobníku,
- příložku k vodítku zásobníku,
- držák záhytky,

záhytka zásobníku,
kolík záhytky zásobníku,
zpruhu záhytky zásobníku a
spojovací šroub objímky.

Trubka pouzdra (obr. 6g) je válcovitého tvaru a na obou koncích otevřená. Na spodní části jsou otvory a to, (odpředu) pro spušťadlo, pro zásobník a pro spojovací šroub objímky. V horní části vlevo je drážka pro napínací páku, vpravo výhodné okénko a pod objímkou pouzdra je otvor pro čep hledí. Na předním konci trubky pouzdra je zalisováno a přivařeno čelo pouzdra. Zadní část trubky pouzdra je opatřena osmi výstupky (obr. 6j), které slouží ke spojení s uzávěrou pouzdra. Trubka pouzdra vede závěr.

V čelu pouzdra (obr. 6s) je vyvrtán válcový otvor vpředu rozšířený a opatřený zavitem k upevnění hlavně. V klinové drážce nahoru je vyvrtán otvor pro stavěcí čep. Vnější horní část je klínovou drážkou upravena k uchycení mušky. Na přední stěně čela pouzdra je vybrání s drážkou pro poutko pouzdra.

Stavěcí čep (obr. 6h) zamezuje vyčnívajícím koncem otočení hlavně při střelbě. Proti vypadnutí směrem dovnitř je zajištěn osazením, v opačném směru muškou.

Matrice pouzdra (obr. 5c), navlečená na hlaveň a zašroubovaná do čela pouzdra, upevňuje hlaveň. Na jejím čele jsou dva ozuby, kterými se zašroubovává. Na vnitřní straně čela jsou soustředné vroubkry; do nich zapadají dva malé výstupky na poutku pouzdra a tak zajišťují matici pouzdra proti uvolnění.

Poutko pouzdra (obr. 5d) je zasazeno na vybrání na čele pouzdra a zajištěno maticí pouzdra proti vypadnutí. Je vylisováno z ocelového plechu a proříznuto a kaleno tak, aby pérovalo. Na levé straně pod vlastním poutkem je zvlášť upravený ozub, který slouží k zajištění ramenní opěry ve sklopené poloze.

Patka pouzdra (obr. 6i) je bodově přivařena ve spodní přední části pouzdra a je opatřena pro šroub předpažibí.

Destičky pouzdra (obr. 6r) jsou bodově přivařeny na vnějších stranách obou výstupků, aby je zesilovaly. Jimi prochází spoušťový kolík.

Vodítko zásobníku (obr. 6k) je vylisováno z ocelového plechu a přivařeno bodově na spodní část pouzdra. Je profilováno podle zásobníku, takže zásobník je v něm dokonale veden. Pro zmenšení váhy jsou na něm vybrány (vylehčení).

Příložka k vodítku zásobníku (obr. 6l) je bodově přivařena na přední části vodítka zásobníku. Je vylisována z ocelového plechu v takovém tvaru, aby umožňovala snadné uchopení pažbičky.

Držák záhytky (obr. 6m) tvoří základ pro upevnění záhytky zásobníku. Na jeho vrchní části je závit pro šroub pažbiček, ve střední části otvor pro ozub záhytky zásobníku, se strany otvor pro kolík záhytky zásobníku a otvor pro lůžko zpruhy záhytky zásobníku. Držák záhytky je bodově přivařen na spodní část vodítka zásobníku.

Zásobník zasunutý do vodítka zásobníku je zajištěn proti vypadnutí **záhytkou zásobníku** (obr. 6n). Je to dvouramenná páka, opatřená na horním konci ozubem, na spodním konci lůžkem pro zpruhu.

Záhytka zásobníku je otočná kolem **kolíku záhytky zásobníku** (obr. 6p); tento kolík je na obou koncích roznýtován proti vypadnutí z držáku záhytky.

Zpruha záhytky zásobníku (obr. 6o) tlačí na spodní část záhytky zásobníku a tím zajišťuje zásobník proti vypadnutí.

Spojovací šroub objímky (obr. 18h) upevňuje pažbu nebo ramenní opěru k objímce pouzdra.

6. Úplný závěr (obr. 9) má tyto součásti:

- závěr,
- vytahovač,
- napínací páku,
- kolík napínací páky,
- zpruhu napínací páky,
- předsuvnou zpruhu,
- spojovací destičku,
- vodítka předsuvné vzpruhy,
- vyhazovač,
- opěrnou destičku,
- tlačítka a
- dva nýty.

Závěr (obr. 9a) je válcovité těleso, ve spodní části vybrané a od předu do dvou třetin vyvrstané. Vývrtem prochází hlaveň. Na čele závěru je vypracována přičná drážka, která tvoří klíč pro zašroubování matice pouzdra. Vpředu naspodu je plochá drážka tvořící záhyt spoušťové páky. Na levé spodní straně závěru je vybráni ovládající přerušovač. Na protilehlé straně je drážka pro vedení závěru v pouzdře. Po celé délce levé horní strany závěru je zářez a v něm je vedeno vodítka předsuvné zpruhy a předsuvná zpruha. Na horní straně je vypracován zářez pro napínací páku, vyvrtn přičně otvor pro kolík napínací páky a otvor jako lůžko pro zpruhu napínací páky. Na pravé straně závěru je výhozne okénko. Zadní vnitřní část je vypracována jako lůžko pro dno nábojnice. Lůžko má uprostřed výstupek, který tvoří zápalník.

V této části je vyvrtán mimoštředně otvor pro vyhazovač a od něho vpravo nahore otvor pro vytahovač. Čelo zadní části vybíhá v ozub.

Vytahovač (obr. 9c) je profilované pero, vpředu zesílené a opatřené vytahovacím drápkem, který zachycuje za obrubu nábojnice. V zadní části je upraven ozub, zamezující samovolné vypadnutí vytahovače.

Napínací páky (obr. 9d) užíváme k ručnímu opakování, t. j. k otevření závěru. Je otočně upevněna v závěru. Přední část napínací páky je rýhována pro snadnější uchopení a vespoz je pojistný ozub.

Napínací páka je otočná kolem **kolíku napínací páky** (obr. 9f) a odpérována **zpruhou napínací páky** (obr. 9e).

Předsuvná zpruha (obr. 10a) je součástí předsuvného ústrojí, jež vrací závěr do přední polohy. Napětí zpruhy je asi 3,9 kg.

Spojovací destička (obr. 10c) je kruhová; má dva protilehlé ozuby, kterými zapadá do vybrání v zadní části pouzdra závěru.

Vodítko předsuvné zpruhy (obr. 10b) je zanýtováno jedním koncem ve spojovací destičce a druhý jeho konec je roznýtován. Tím je omezen chod navlečené předsuvné zpruhy.

Vyhazovač (obr. 10d) je zasazen a mosazí zaletován do spojovací destičky. Má tvar tyčinky na volném konci nožovitě zploštělé.

Opěrná destička (obr. 23a) je ze slabšího plechu a je pevně přinýtována ke spojovací destičce dvěma nýty; tyto nýty zároveň zajišťují uzávěru pouzdra proti uvolnění.

Uprostřed opěrné destičky je vnýtováno válcovité **tlačítko** (obr. 23b).

Tlakem na tlačítko vystoupí oba **nýty** (obr. 23c) z lúžek uzávěry pouzdra, takže uzávěru lze pootočit a sejmout.

7. Uzávěra pouzdra (obr. 11) uzavírá pouzdro ze zadu. Má tvar misky, na vnějším obvodu je jemně rýhováno a v zadní části ve vybrání má otvor pro tlačítko. Na vnitřním obvodu je osm uzamykacích ozubů zapadajících do ozubů na zadní části pouzdra uzávěru. Na zadní vnitřní stěně jsou vyvrtány soustředně čtyři důlky pro nýty opěrné destičky.

8. Spušťadlo (obr. 7 a 8) má tyto součásti:

pouzdro spušťadla,

lučík,

spoušť,

spoušťovou páku,

přerušovač,

kolík spouště,

kolík spoušťové páky,
kolík spušťadla,
zpruhu spouště,
zpruhu přerušovače,
pojistku,
nýt pojistky,
čep lučíku,
zpruhu spoušťové páky a
operný čep.

Pouzdro spušťadla (obr. 7f) je upevněno na spodní části pouzdra závěru a jsou v něm uloženy všechny součástky spoušťového mechanismu. Je vylisováno z ocelového plechu ve tvaru uzavřeného korýtka. Na spodní vnější straně jsou dvě mělké drážky pro výstupek na pojistce, za nimi je otvor pro nýt pojistky a za tímto otvorem je vybrání pro spoušť.

Lučík (obr. 7m) je na spodní části pouzdra spušťadla a chrání spoušť před nechteménym stažením. V přední části je bodové přivářen, v zadní části přinýtován.

Spoušť (obr. 7h) je uložena v pouzdře spušťadla otáčivě kolem kolíku spouště. Přední poloha je omezena drážkou v pouzdře spušťadla. Spoušť je dvouramenná páka; její horní část vybíhá v ozub, který zabírá do vybrání spoušťové páky, spodní část je obloukovitě upravena pro snazší ovládání.

Spoušťová páka (obr. 7b) je otočná kolem kolíku spoušťové páky. Vlevo vzadu vybíhá v kulatě profilovaný nosec, který je ve stálém dotyku s vybráním na závěru. Na pravé straně je upraveno vybrání, do kterého zapadá ozub spouště. Do podélného otvoru spoušťové páky je vložen přerušovač.

Přerušovač (obr. 7d) je v podstatě krátký válcový kolík na předním konci zploštělý.

Kolík spouště (obr. 7c) je válcový a po montáži je na obou koncích roznýtován.

Kolík spoušťové páky (obr. 7c) je úplně obdobný kolíku spouště.

Kolík spušťadla (obr. 7l) spojuje pevně pouzdro spušťadla s pouzdrem závěru.

Zpruha spouště (obr. 7i) odtačuje spoušť do přední polohy.

Zpruha přerušovače (obr. 7e) tlací přerušovač k ozubu spouště a je umístěna v otvoru spoušťové páky.

Pojistka (obr. 7j) je vylisována z ocelového plechu a je otočná kolem nýtu pojistky. Je to dvouramenná páka; na předním konci má výstupek, který zapadá do drážek na pouzdře spušťadla, na zadním konci má výrez pro spoušť s pojistným ozubem. Okraje

zadního konce pojistky jsou zakulaceny pro snadnější zacházení. Na levé straně je červená značka jistoty.

Nýt pojistky (obr. 7k) spojuje pevně pojistku se dnem pouzdra spušťadla.

Čep lučíku (obr. 7n) spojuje pevně lučík s pouzdrem spušťadla a zároveň s pažbičkou.

Zpruha spoušťové páky (obr. 7g) spolu s **opěrným čepem** (obr. 7f) odtlačují spoušťovou páku neustále do záhytu na závěru.

9. Pažba má tyto součásti:

- předpažbí,
- šroub předpažbí,
- podložku šroubu předpažbí,
- pravou a levou pažbičku,
- spojuvací podložku,
- šroub pažbičky,
- pažbu,
- držák pažby,
- poutko pažby,
- botku,
- šroub botky a
- šroub držáku pažby.

Předpažbí (obr. 12a) je bakelitový výlisek ve tvaru korýtka; je vpředu uzavřené a po levé straně má upravenou drážku jako hmatník. Pravá strana je upravena jako lůžko pro plničku zásobníků. Uprostřed přední části vespoď je otvor pro šroub předpažbí. Zadní část předpažbí je otevřena tak, aby umožnila zasunutí na vodítka zásobníku a spušťadlo.

Šroub předpažbí (obr. 12b) svým závitem zasahuje do desetičky pouzdra a tak upevňuje předpažbí k pouzdrou závěru.

Podložka šroubu předpažbí (obr. 12c) je pérova a zajišťuje šroub předpažbí před samovolným uvolněním.

Pažbičky pravá a levá (obr. 12d) jsou vylisovány z bakelitu a objímají vodítko zásobníku. Na povrchu jsou rýhovány a vnitřní strany mají tvar vhodný pro dobré a spolehlivé upevnění.

Spojuvací podložka (obr. 12f) je vylisována z ocelového plechu. Má obloukovitý tvar se dvěma zahnutými konci, uprostřed vyvrátaný otvor s vylisovaným vyhlouběním pro šroub pažbičky. Upíná pažbičku k vedení zásobníku.

Šroub pažbičky (obr. 12e) je normalisovaný šroub s čočkovou hlavou. Závitem zasahuje do držáku záhytky a upevňuje pažbičky k vedení zásobníku.

Pažba (obr. 12g) je vyrobena z bukového dřeva, je mořena a má hladké jednoduché tvary. V přední zúžené části má zárez s otvorem pro nasunutí držáku pažby. Zadní část je upravena pro upevnění botky. Na levé straně zadní části je vyhloubení a zárez pro poutko pažby.

Držák pažby (obr. 12h) má tvar vidlice a je vyroben ze dvou ocelových pásků. Spodní rameno vidlice má zapuštěný otvor a vrchní rameno má vyřezán závit pro šroub držáku pažby. Obě tato ramena, vpředu svařená, tvoří v přední části masivní kus. V něm je vyvrácen otvor pro šroub objímky pouzdra.

Poutko pažby (obr. 12i) je svařeno z ocelového drátu ve tvaru obdélníku a vloženo do zárezu v levé straně pažby. Slouží k upevnění řemene.

Botka (obr. 12j) je vylisována z plechu ve tvaru misky. Má mírně prohnuté dno a slouží jako ochrana zadního konce pažby. Ve dně uprostřed má vyvrácen otvor pro šroub botky.

Šroub botky (obr. 12k) je šroub do dřeva s čočkovou hlavou zapuštěnou; upevňuje nejen botku k pažbě, nýbrž i poutko pažby.

Šroub držáku pažby (obr. 12l) upevňuje držák pažby k pažbě.

10. Sklopnná ramenní opěra se skládá z těchto součástí:

- ramena,
- pouzdra ramena,
- zpruhy ramena,
- šroubu ramenní opěry,
- čepu rukojeti,
- matice čepu rukojeti,
- zpruhy čepu rukojeti a
- rukojeti.

Rameno (obr. 13a) je profilová tyč na obou stranách zakončená rozšířenými hlavicemi. Přední hlavice je přičně otočná a je uložená v objímce pouzdra. Tvar této hlavice je obdélníkový. Shora jím prochází šikmo oválná drážka pro pouzdro ramena, kolmo na tu drážku je vyvrácen otvor pro zpruhu ramenní opěry. K přední hlavici je z pravé strany přivářeno poutko ramena. Zadní část ramena má menší hlavici a tato hlavice slouží k upevnění rukojeti. Její konec je zaoblen. Touto hlavicí prochází kolmo otvor stupňovitě vrtaný a v něm je vložena zpruha rukojeti a čep rukojeti s maticí. K zajištění rukojeti slouží dvě drážky vyfrézované po levé straně hlavice. Rameno je v první čtvrtině mírně prohnuto, aby bylo dosaženo příznivějšího úhlu sklonu ramenní opěry.

Pouzdro ramena (obr. 13b) tvoří krátká trubička, které se pohybuje v oválné drážce v přední hlavici ramena a umožňuje rychlou výměnu pažby za ramenní opěru.

Zpruha ramena (obr. 13c) je spirálová tlačná zpruha umístěná v otvoru přední hlavice ramena, opírající se jedním koncem o dno otvoru a druhým koncem o pouzdro ramena. Slouží k zajištění ramenní opěry v odklopené poloze.

Šroub ramenní opěry (obr. 13h) upevňuje ramenní opěru nebo pažbu samopalu. Je opatřen čočkovou zapuštěnou hlavou a v přední části závitem. Šířední část je válcovitá, většího průměru než je závit.

Čep rukojeti (obr. 13e) je válcový, na jedné straně opatřen pojíšťovacím výstupkem. Tímto výstupkem zapadá do drážky v levé straně rukojeti, je jím zajištěn proti otočení a zároveň pevně spojuje v jednotlivých polohách rukojet s ramenem. Druhá strana je opatřena závitem pro matici čepu rukojeti.

Matici čepu rukojeti (obr. 13f) je válcová opatřená závitem. Po stranách je dvakrát seříznuta tak, aby vznikly plošky pro klíč. Slouží jako tlačítko pro odjišťování rukojeti.

Zpruha čepu rukojeti (obr. 13g) je spirálová tlačná zpruha uložená v zadní hlavici ramena. Druhým koncem je opřena o matici čepu rukojeti, vysouvá ji z rukojeti a fím rukojet zajišťuje v jednotlivých funkčních polohách.

Rukojet (obr. 13d) je dvojčinná. V přední poloze slouží k držení samopalu, v zadní odklopené slouží k zasazení samopalu do ramena. Je lisována z ocelového plechu a svařena ze dvou dílů. Po obou stranách je odlehčena oválnými otvory. Horní konec je vypracován ve vidlici k nasunutí na zadní hlavici ramena. Přičně prochází vidlicí otvor pro čep rukojeti; tento otvor má na pravé straně menší průměr, ale je rozšířen drážkou pro výstupek čepu rukojeti.

11. Zásobník (obr. 14) se skládá z těchto částí:

- z pouzdra zásobníku,
- ze dna zásobníku,
- z podavače,
- ze zpruhy podavače a
- z pojistky dna zásobníku.

Pouzdro zásobníku (obr. 14a) je plochá, dozadu se rozšiřující, nahore i dole otevřená schránka z ocelového plechu. Nahore je šikmo zkosena a zakončena ohnutými okraji pro přidržení nábojů a vhodným průchodem pro závěr a náboje. Dole jsou okraje zahnuty ven, takže slouží jako záhytky pro dno zásobníku. Ve spojovacím žebru je zárez a přivařen doraz pro upevnění pouzdra

zásobníku záhytkou zásobníku. Pouzdro zásobníku pojme 24 (u krátkého) nebo 40 nábojů (u dlouhého), klikaté nad sebou uložených.

Dno zásobníku (obr. 14e) uzavírá zásobník a je vylisováno z plechu v podobě pravidelného lichoběžníku. V ose dna zásobníku je podélný otvor pro zajištění dna.

Podavač (obr. 14b) má tvar přizpůsobený vnitřku zásobníku a horní část je přizpůsobena nábojům.

Zpruha podavače (obr. 14c) je speciální spirálová zpruha, jedním koncem opřená o podavač; druhý konec je zasunut do pojistky dna zásobníku.

Pojistka dna zásobníku (obr. 14d) zajišťuje dno zásobníku proti samovolnému vysunutí a skládá se ze dvou částí, z válcovitého dorazu zásobníku a z ploché vlastní pojistky s vylisovaným výstupkem, zapadajícím do dna zásobníku.

Staf 2

Popis potřeb a součástí výstroje k samopalům

12. K samopalům 23 a 25 patří různé potřeby a výstroj.

13. **Plnička zásobníku** (obr. 15) je upevněna na pravé straně předpažbi (obr. 15e) a má tato součástky:

základnu plničky,

opěrku plničky,

šroub plničky a

šroub základny plničky.

Základna plničky (obr. 15a) je vylisována z ocelového plechu. Má tvar obdélníku, uprostřed své délky je žlabkovitě promáčknuta a levá i pravá strana je přehnuta tak, aby bylo vytvořeno vedení pro páskový zásobník. K upevnění základny je vyvrtán v $\frac{1}{3}$ délky otvor pro zapuštěný šroubek.

Opěrka plničky (obr. 15b) je obdélníková a má průchozí oválný otvor pro průchod prázdných páskových zásobníků. Zdola je vyvrtán otvor se závitem k upevnění opěry k bakelitovému předpažbi, v protilehlé straně je vyvrtán vylehčovací otvor a do zadu vybíhá doraz pro opření nábojů.

Šroub plničky (obr. 15c) je normalisovaný se závitem, zapuštěnou hlavou a čtyřhrannou maticí.

Šroub základny plničky (obr. 15d) je normalisovaný šroub se závitem a čočkovou hlavou.

14. **Úplný řemen** k samopalům 23 a 25 má tyto součásti:

popruh řemene,

přezku řemene a

knoflík řemene.

Popruh řemene je tkaný bavlněný popruh 1220 mm dlouhý a 26 mm široký. Na jeden konec popruhu je přišita přezka řemene, na druhý konec je přišita kožená zápinka s otvory pro knoflík řemene.

Přezka řemene je vylisována ve tvaru dvojitého rámečku z ocelového plechu a obloukovitě ohnutá. Posouváním přezky řemene lze popruh řemene zkracovat a prodlužovat.

Knoflík řemene je vyroben z hliníkové slitiny a provlečen oběma otvory v zápinku, spojuje popruh řemene, který je provléknut poutkem pažby.

15. Souprava záložních součástek k samopalům 23 a 25 je uložena v truhlíku pro záložní součásti k samopalům 23 a 25 a je určena pro 100 samopalů pro potřebu zbrojíře podle tohoto seznamu:

- 1 truhlík na záložní součástky k samopalům 23 a 25,
- 2 chránítka mušky,
- 3 mušky,
- 2 stavěcí čepy,
- 2 péra hledí,
- 2 matice pouzdra,
- 5 poutek pouzdra,
- 2 spojovací šrouby,
- 2 hledí - úplná,
- 3 hlavně,
- 1 úplný závěr,
- 5 vytahovačů,
- 2 napínací páky,
- 2 uzávěry pouzdra,
- 3 předsuvné ústroji - úplné,
- 10 zásobníků na 40 nábojů,
- 2 zásobníky na 24 nábojů,
- 1 měrka opotřebení vývrtu,
- 1 měrka opotřebení nábojní komory,
- 5 matiček k vytěráku,
- 1 trn na vyrovnávání zásobníků.

Váha truhlíku na záložní součásti k samopalům 23 a 25 je:
prázdného 6,4 kg,
plného 12 kg.

16. Jednodílný vytěrák se skládá ze dvou částí, a to z tyčinky vytěráku a z hlavičky vytěráku.

Tyčinka vytěráku je z ocelového drátu. Na jednom konci je opatřena závitem pro našroubování hlavičky nebo dalšího vytě-

ráku (možnost prodloužení). Na druhém konci je hlava s podélným otvorem k provlečení koudele nebo hadříku.

K čištění vývrtu hlavně se sešroubuje dva vytěráky dohromady.

Hlavička vytěráku je válcovitého tvaru, na povrchu vrubkovaná a je v ní otvor opatřený závitem k našroubování na tyčinku vytěráku. Slouží jako ochrana závitu a také pro lepší a snadnější uchopení vytěráku.

17. Hlaveň pro střelbu cvičnými náboji je vždy jedna na mírový počet samopalů. Délka cvičné hlavně je 285 mm. Vývrt je malého průměru (5,18 mm); vzadu přechází kuželovitě do nábojní komory, která se neliší od nábojní komory uvedené v čl. 3. Cvičná hlaveň má u ústí 3 drážky (zápichy), kterými se na první pohled odliší od hlavně pro střelbu ostrými náboji.

18. Záložní zásobníky jsou vždy čtyři pro jeden samopal, a to na 40 nábojů, a pro samopal 25 navíc jeden zásobník na 24 nábojů.

19. Střelivo předepsané pro samopaly 23 a 25:

9 mm ostrý náboj, ~~do samopalů vz. 23 a 25~~ 40.

9 mm ostrý náboj ~~do samopalů~~

9 mm cvičný náboj, ~~do samopalů~~

~~do samopalů vz. 23 a 25~~ 40

20. 9 mm ostrý náboj má tyto součásti:

ocelovou nebo mosaznou nábojnici,

zápalku vz. 08

prachovou náplň asi 0,4 g nitrocelulosového prachu P 3 a

9 mm střelu.

9 mm nábojnice je ocelová nalakovaná nebo mosazná; je vytážena z hlubokotažného ocelového nebo mosazného pásku. Je mírně kuželovitá a u dna je po celém obvodě obruba vytvořená drážkou. Obruba s drážkou slouží k vytahování nábojnic z nábojní komory po výstřelu. Ve dně je lůžko pro zápalku. Lůžko má polokulovitou kovadlinku, a vedle ní je jedna nebo dvě zátravky.

Na dně je vyražena značka výrobce, zkráceně rok a měsíc výroby, dále označení nábojnice + (ocelová) nebo * (mosazná). Kromě těchto značek je na dně jednozátravkové nábojnice mezi značkou výrobce a křížkem nebo hvězdičkou čárka.

Zápalka vz. 08 se skládá z mosazného kloboučku, náplně složené z třaskavé rtuti, sirníku antimonitého, chlorečnanu draselného a skelného prášku a z cínové nebo cínném plátované folie. Náplň je do kloboučku nalisována a zakryta folií.

Zápalka je zasazena do lůžka v nábojnici tak, že se folie dotká kovadlinky a dno zápalky je pod rovinou dna nábojnice. Spára mezi zápalkou a lůžkem je utěsněna černým lakem.

Náplň nitrocelulosového prachu je taková, aby počáteční rychlosť i tlak byl v předepsaných mezích.

9 mm střela se skládá z ocelového pláště buď poniklovaného nebo tombakem plátovaného, olověné vložky a jádra z měkké oceli.

21. 9 mm ostrý náboj T má tytéž součásti jako 9 mm ostrý náboj, až na to, že má 9 mm střelu T, která váží 8 g a skládá se z ocelového pláště (poniklovaného nebo tombakem plátovaného) a olověného jádra. Spára mezi lůžkem zápalky a zápalkou je utěsněna zeleným lakem. *1054m-pal*

22. 9 mm cvičný náboj má tyto součásti:

nábojnici ocelovou nebo mosaznou,

zápalku vz. 08 X,

prachovou náplň a

9 mm dřevěnou cvičnou střelu.

1054m-pal **Nábojnice a zápalka** jsou tytéž jako u 9 mm ostrého náboje.

Prachová náplň činí asi 0,4 g speciálního nitrocelulosového prachu.

9 mm cvičná střela je zhotovena z olšového dřeva a vnějším tvarem se podobá ostré střele. Dřevěná střela je napuštěna fialovou barvou a pro snížení navlhavosti parafinována.

23. Balení střeliva.

Páskový zásobník 9 mm pro 8 nábojů. Veškeré náboje pro samopal 23 a 25 jsou plněny do páskových zásobníků. Tím je umožněno rychlé a snadné plnění zásobníků samopalu plničkou. Páskový zásobník 9 mm je vyroben z oceli a skládá se ze sáněk, pera a krycí destičky. Sáňky jsou na obou podélných stranách zahnuty k zachycení a vedení obruby dna nábojnice. Uvnitř je uloženo několikrát prohnuté pero a zakryto krycí destičkou. Pero tlačí na destičku, a ta přenáší tlak na dno nábojnice a tak udržuje všechny náboje stejnomořně pevně v páskovém zásobníku. Krycí destička je na obou koncích zahnuta, aby se nevysunula, a drží v zásobníku volně uložené pero.

Malá krabička na dva páskové zásobníky 9 mm pojme šestnáct 9 mm nábojů. Krabička je uzavřena a víčko přelepeno párovou nálepkou. Na předním dílu krabičky je zárez pro snazší vyjmání zásobníků.

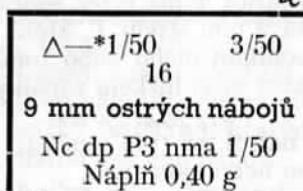
Krabička na 5 páskových zásobníků 9 mm se čtyřiceti 9 mm náboji. Krabička je přelepena nálepkou.

Truhlik 25 (slouží také pro 900 7,92 mm nábojů). Do tohoto truhlíku je možno uložit:

180 malých krabiček po dvou zásobnících se 16 náboji, t. j. celkem 2880 nábojů nebo

72 krabiček po 5 zásobnících se 40 náboji, t. j. celkem 2880 nábojů 9 mm.

Krabičky i truhly jsou přelepeny nálepками, které udávají obsah, na př.: *Lisťqra' do spotřebování*

24. Technické údaje o nábojích:

váha střely	6,42	g
<u>váha střely T</u>	8	g
váha náboje asi	10,1	g
<u>váha náboje T asi</u>	44,6	g
váha páskového zásobníku 9 mm	11,1	g
váha páskového zásobníku 9 mm naplněného	99,3	g
váha krabičky se 16 náboji	203,4	g
váha krabičky se 40 náboji	508,6	g
váha truhlíku 25 prázdného	3,3	kg
váha truhlíku 25 naplněného	40	kg

HLAVA 2

ČINNOST SAMOPALU

25. Činnost samopalu a všechny práce před střelbou a po ní lšíme:

- na přípravu samopalu ke střelbě,
- na činnost samopalu při střelbě a
- na vybíjení a zjednání jistoty po střelbě.

Staf 1

26. Příprava samopalu ke střelbě záleží v těchto úkonech:

- v plnění zásobníků,
- v prohlídce hlavně a v přezkoušení činnosti samopalu,

v nabité samopalu a
v postavení hledí.

27. Zásobníky se plní plničkou nebo ručně. Před každým plněním je třeba zásobníky prohlédnout, nejsou-li potlučeny; poškozené zásobníky nesmějí být plněny, neboť jsou příčinou nejčastějších poruch při střelbě.

Plničkou (obr. 16) plníme zásobníky takto:

Zásobníky plníme z páskového zásobníku 9 mm s 8 náboji plničkou upevněnou na pravé straně předpažní samopalu.

Samopal uchopíme do levé ruky podhmatem a natočíme jej tak, aby byla plnička ve vodorovné poloze. Pravou rukou vložíme do drážky v plničce páskový zásobník s ráboji tak, aby se první náboj dotýkal dorazu v přední části plničky. Potom uchopíme opět pravou rukou zásobník, opřeme jej o zadní konec nábojového pásku ústím tak, aby poslední náboj tlačil na podavač, a energicky zatlačíme zásobník směrem k dorazu plničky. Toto plnění se nejlépe provádí v sedě, s levou rukou opřenou o koleno. Při plnění plničkou se nemají přidržovat náboje rukou, aby nenastalo zranění.

Ručně se zásobníky plní vkládáním jednotlivých nábojů.

Chceme-li zásobník vyprázdnit, uchopíme jej do levé ruky a tlakem palce pravé ruky na dno náboje vytlačujeme jeden po druhém.

28. Prohlídka hlavně. Nahlédnutím do ústí hlavně a do nábojní komory se přesvědčíme, zda je hlaveň prázdná a čistá. Při tom se také přesvědčíme, zda je to hlaveň pro střelu ostrými náboji nebo cvičná (pro střelu cvičnými náboji). Před zahájením střelby je třeba hlaveň protáhnout vytěrákem a odstranit tak přebytečný tuk, jehož bylo třeba ke konzervování vývrtu hlavně.

29. Přezkoušení činnosti samopalu. Naolejujeme mírně závěr a několikerým opakováním se přesvědčíme, zda má samopal lehký chod. Byl-li samopal uložen ve skladisti, je třeba jej rozložit, vyzčistit a naolejovat třecí plochy. To je zvlášť důležité v zimě, neboť vaselina mrzne snadněji než olej.

30. Nabítí samopalu. Stáhneme napínací páku dozadu, až závěr zachytí svým ozubem za spoušťovou páku. Zásobník uchopíme levou rukou tak, aby zadní stěna byla opřena o dlaň. Zásobník zasuneme do vedení zásobníků a záchrán zásobníku jej zajistí proti vypadnutí.

31. Postavení hledí. Hledí stavíme otáčením. Na zadní straně hledí musí být vždy číslice označující v hektometrech dálku, kterou má střelec postavit.

Staf 2

Činnost samopalu při střelbě

32. Po nabití samopalu je závěr stažen dozadu napínací pákou. Tuto páku nejprve povytáhneme z pouzdra (obr. 18 a 19) a tím se závěr odjistí. V zadní poloze zůstane závěr zachycen tak dlouho, dokud jej stisknutím spouště neuvolníme. Spoušť můžeme pojistkou zajistit (obr. 20), takže můžeme držet samopal s nataženým závěrem pohotově.

Pojistka zajíšťuje spoušť v pravé krajní poloze a přičným pohybem zprava doleva ji odjíšťujeme. Tato poloha je vyznačena červenou barvou na levé straně pojistky.

33. Střelba dávkami. Při střelbě dávkami stáhneme spoušť úplně dozadu až přeskocí přes přerušovač a zatlačí jej do spoušťové páky; zároveň přední ozub spouště zabere do spoušťové páky a tlačí ji dolů. Závěr se pak může bez přerušení pohybovat kuředu i zpět. Při povolení spouště přestane její přední ozub stlačovat spoušťovou páku a ta ihned zachytí závěr v zadní poloze. K samočinné střelbě samopalu je využito zpětného tlaku plynu na dno nábojnice. Tímto tlakem je závěr vržen do zadní polohy, avšak vytahovač drží nábojnici tak dlouho, dokud není nárazem na vytahovač vyhozena výhodným okénkem ze zbraně. Závěr svým pohybem stlačuje předsuvnou zpruhu a ta jej opět vrací zpět do přední polohy. Při tomto pohybu je závěrem vytlačen náboj ze zásobníku, je zasunut do nábojní komory a vystřelen.

34. Střelba jednotlivými ranami. Při střelbě jednotlivými ranami stáhneme spoušť jen asi do poloviny celkové dráhy spouště, až uslyšíme cvaknutí přerušovače, a v této poloze ji držíme. Tím se zároveň stlačí spoušťová páka a uvolní závěr. Předsuvné ústrojí tlačí závěr dopředu. Stlačení spoušťové páky je v tom případě okamžité; nastane ihned uvolnění spoušťové páky a ta opět zachytí závěr v zadní poloze. Při střelbě jednotlivými ranami je nutno vždy spoušť uvolnit a pak znovu stisknout do poloviny celkové dráhy spouště.

Staf 3

Vybíjení a zjednání jistoty po střelbě

35. Prsty levé ruky uchopíme zásobník nadhmatem, palcem zatlačíme vzadu na záhytku zásobníku a zásobník lehce vysuneme dolů. Nahlédnutím do nábojní komory se přesvědčíme, zda je prázdná a vystřelíme ránu jistoty. (Když se nestřílí, musí být závěr vždy vpředu.)

HLAVA 3

ROZLOŽENÍ A SESTAVENÍ SAMOPALU

Staf 1

Rozložení a sestavení samopalu, dovolené mužstvu

36. Rozložení samopalu: hlavní součásti samopalu se rozkládají a skládají zásadně bez jakéhokoli nářadí. Mužstvu je dovoleno rozložit samopal a součásti jeho výstroje jen v rozsahu uvedeném v tomto předpise.

Vynětí zásobníku. Zbraň držíme pravou rukou za pažbičku, levou uchopíme zásobník a palcem této ruky stiskneme záhytku zásobníku. Uvolněný zásobník vysuneme směrem dolů z pažbičky.

Sejmání uzávěry pouzdra. Zbraň držíme pravou rukou za pažbičku, mezi palec a druhý článek ukazováčku levé ruky uchopíme náboj (nebo konec vytéráku), střelou jej zasadíme do otvoru v uzávěře pouzdra, ostatními prsty obemkneme uzávěru pouzdra, zatlačíme nábojem (nebo vytérákem) na tlačítka a zároveň pootočíme uzávěrou pouzdra o 45° a sejmeme ji s pouzdra závěru.

Vynětí závěru. Po sejmání uzávěry pouzdra uchopíme levou rukou napínací páku a táhneme závěr dozadu. Ze zadní polohy vytáhneme závěr tažením za předsuvné ústrojí (obr. 24), při čemž stiskneme spoušť.

Sejmání předsuvného ústrojí. Uchopíme závěr do levé ruky podhlmatem, pravou rukou poněkud stlačíme předsuvnou zpruhu a mírně zapáčíme vodicí tyčinkou z lůžka (obr. 25). Tímto pohybem se uvolní předsuvná zpruha ze závěru a celé předsuvné ústrojí se vyjme.

Vynětí vytahovače. Uchopíme závěr levou rukou v zadní části a vytérákem zasunutým do zázezu ve vytahovači zatlačíme vytahovač šikmo (obr. 26), tímto způsobem jej odjistíme a vytlačíme otvorem ze závěru. Zpět se vytahovač vloží tak, že se zasune do otvoru v zadním čele závěru směrem dopředu (obr. 27). Je-li vytahovač správně uložen, musí mít vůli v zadní horní části.

Vynětí hlavně. Samopal přidržíme nejlépe svisle mezi koleny ústím hlavně vzhůru. Pravou rukou nasuneme závěr na hlaveň jako trubkový klíč tak, aby výstupky na matici pouzdra zapadly do zárezů závěru (obr. 28). Pak pootočíme závěrem doleva, tím uvolníme matici pouzdra a volně ji vyšrouboujeme rukou. Po vyšroubování matice pouzdra je hlaveň uvolněna a vytažením dopředu ji vymeme z pouzdra závěru (obr. 29). Při vkládání hlavně do pouzdra postupujeme opačným způsobem. Hlaveň se natočí tak, aby zárez na kroužku směřoval proti stavěcímu čepu v pouzdře závěru.

Rozložení zásobníku. Zásobník uchopíme do pravé ruky dnem nahoru, palcem levé ruky smáčkneme výstupek opěrné destičky a palcem pravé ruky vytlačíme dno zásobníku z vedení. Při tomto úkonu je nutno dbát toho, aby nevyskočila zpruha podavače, která má dosti značné napětí. Po oddělení dna vyjmeme pojistku zpruhy, zpruhu i podavač vytažením z pouzdra zásobníku.

Složení zásobníku se děje opačným způsobem.

37. Sestavení samopalu. Rozložený samopal sestavíme opačným postupem. Po sestavení samopalu se několikerým natažením a spuštěním přesvědčíme o správné činnosti ústrojí.

38. Výměna součástek. Mužstvu není dovoleno vyměňovat součástky samopalu. Pro střelbu cvičnými náboji je nutno vyměnit hlaveň, která je k tomu zvlášť určena a je označena třemi zápichy při ústí.

Staf 2

Úplné rozložení a sestavení samopalu

39. Úplně rozložit a sestavit samopal k podrobné prohlídce nebo opravě je dovoleno toliko zbrojíři, technickým orgánům,

HLAVA 4

PORUCHY

40. Poruchy bývají zaviněny střelcem, špatným chodem samopalu, poškozením některých součástek v jeho ústrojí, náboji a zásobníkem. Mnohým poruchám lze zabránit výcvikem, řádným udržováním samopalu a zásobníku.

41. Většinou postačí k odstranění poruchy pouhé opakování; vyhozený náboj je třeba důkladně prohlédnout, neboť může být dobrým vodítkem k rozpoznání poruchy. Zvláště u selhaných je třeba se vždy přesvědčit nahlédnutím do hlavně, zda v ní nezůstala střela, neboť vystřelením dalšího náboje by mohlo být způsobeno vydutí nebo i roztržení hlavně. Po selhané je nutno vyčkat s odstraněním poruchy asi 15 vteřin, neboť je možný zpozděný výstřel.

42. Při nepřetržité střelbě se musí dělat po každých 150 až 200 ranách krátké přestávky ve střelbě, aby mohla vychladnout hlaveň. Při dlouhé střelbě je nutno častěji provést čištění zbraně. Při velkém znečištění pískem, prachem a p. je nejlépe řádně samopal vyčistit a lehce namazat.

43. V dále uvedených tabulkách jsou uvedeny poruchy, které u samopalu mohou nastat.

Porucha	Příčina	Odstranění
Závěr zůstal v přední poloze, nábojnice v komoře	Znečištěná nábojní komory	Vyjmout zásobník, stáhnout závěr dozadu (je-li třeba lehkými údery na napínací páku). Zajistit samopal, vyčistit a namazat nábojní komoru.
Nevytažená nábojnice z nábojní komory.	Zlomený vytahovač.	Vytahovač vyměnit.
Nevyhození nábojnice ze samopalu.	Znečištěná nábojní komora, závěr, po případě zdeformovaný vyhazovač nebo poškozený vytahovač.	Vyjmout zásobník, stáhnout závěr dozadu, zatřást samopalem, aby nábojnice vypadla otvorem ve vodítku zásobníku, rukou spustit závěr tak, aby obě výhozná okénka se kryla, prohlédnout vytahovač a vyhazovač, jsou-li v pořádku, pokračovat ve střelbě. Je-li poškozen vytahovač, vymění se, je-li poškozen vyhazovač, odevzdáme zbraň <u>zbrojník</u> opravě.
Vzpřímený náboj, závěr nedošel do přední polohy.	Znečištěný zásobník, opotřebovaná záchytka zásobníku, nebo zlomená zpruha podavače.	Závěr nedotlačovat dopředu, vyjmout zásobník, opatrne stáhnout závěr do zadní polohy, zajistit, zatřást samopalem, aby náboj vypadl otvorem ve vodítku zásobníku, zasunout nový zásobník a pokračovat ve střelbě. Vadný zásobník vybit, vyčistit, je-li poškozen, odeslat zbrojník . Je-li poškozena záchytka, odeslat rovněž zbrojník opravě.

Porucha	Příčina	Odstranění
Zásobník nepodal náboj, závěr došel do přední polohy, rána nevyšla.	Málo zasunutý zásobník, ochablá zpruha podavače, stěny zásobníku jsou pokřiveny.	Zasunout správně zásobník a pokračovat ve střelbě. Opakuje-li se porucha, vyměnit zásobník a vadný odeslat zbraně k opravě.
Vymršťování nábojů ze zásobníku. Při opakování vyškočí dva náboje.	Zpruha podavače je silná, ústí zásobníku je rozvrženo.	Vyměnit zásobník a vadný odeslat zbraně k opravě.
Selhaná - závěr zůstal v přední poloze.	Vadný náboj, znečištěný závěr, předsuvná zpruha slabá, vytahovač má tvrdou zpruhu.	Vyjmout zásobník, natáhnout závěr do zadní polohy, vyhodit selhaný náboj. Jsou-li závěr a pouzdro znečištěny, nutno zbraň vyčistit. Je-li předsuvná zpruha ochablá nebo zlomená, odeslat zbraně zbraně . Je-li vada ve vytahovači, vyměnit jej.

HLAVA 5

UDRŽOVÁNÍ, ČIŠTĚNÍ A PROHLÍDKA SAMOPALU

44. O udržování a čištění samopalů 23, a 25 platí ustanovení předpisu ~~Ministerstva pro vojenské výrobky, výrobu a vývoj vojenských prostředků a výrobu a vývoj vojenských prostředků~~.

Častým rozkládáním a zbytečným čištěním se samopal značně opotřebuje, a to snižuje hodnotu zbraně i střelby. Po každé střelbě je třeba samopal rozložit, jak je uvedeno v hlavě 3, stati 1, a očistit důkladně zejména ty součástky, které jsou nejvíce vydány účinkům plynů vzniklých hořením prachu. Po každé střelbě je nutno rozložit a vycistit všechny zásobníky, kterých bylo použito při střelbě. Po delší střelbě odstraníme zbytky po spáleném prachu.

45. Uložení samopalů ve skladišti. Před uložením musí být samopaly řádně vyčistěny a veškeré součástky řádně nakonservovány vaselinou na zbraně. Závér samopalu musí být vždy v přední poloze, aby byla uvolněna předsuvná zpruha, uzávěra pouzdra uzavřena, ramenní opěra sklopena do přední polohy. Samopaly, zásobníky a soupravy záložních součástek pro samopaly, uložené ve skladišti, je třeba občas vyčistit a znova nakonserovat. Souprava záložních součástek samopalů a cvičné hlavně mají být vždy uloženy u samopalů.

46. Prohlídky samopalů. Při každé prohlídce samopalu je třeba zjistit stav vývrtu hlavně. Důležité je všimat si vývrtu hlavně krátce po střelbě (asi týden po konservování a uložení), i když byly hlavně řádně vyčistěny a konservovány, protože kysele zbytky spáleného prachu, vniklé do porů materiálu, dodatečně působí i pod konservační vrstvou.

1. Povšechné pravidelné prohlídky.

~~Velitelé setním vykonají každý týden povšechnou pravidelnou prohlídku užívaných samopalů.~~ Tato prohlídka se dělí

- na prohlídku složeného samopalu a
- na prohlídku částečně rozloženého samopalu.

a) Prohlídku rozloženého samopalu provádíme takto:

Několikerým rychlým a pomalým opakováním se přesvědčíme, zda má samopal lehký chod bez tření a zadrhování. Nabitím zásobníku několika školními náboji, spuštěním a opakováním se přesvědčíme o správné činnosti samopalu.

Přezkoušíme činnost napínací páky několikerým opakováním, napínací páka nesmí být potlučena a zohýbána.

Potom prohlédneme bedlivě povrch samopalu, není-li potlučen, nemá-li trhliny nebo jiné závažné vady. Zároveň posoudíme jeho celkovou záchrannou a stav hnědění.

Prohlédneme a přezkoušíme činnost hledí. Hledí nesmí být potlučeno nebo zohýbáno a nesmí se volně otáčet.

Přezkoušíme ramenní opěru, dá-li se snadno a lehce sklopit, zjistíme, není-li ohnutá nebo prasklá a není-li uvolněna matice ramenní opěry.

Prohlédneme pažbu, nemá-li trhliny, jež by vyžadovaly, aby byla včas vyměněna, a zkusíme, zda se nevklá a nepootáčí.

Muška musí být bezvadná, zajištěna důlčíkem a nastřelovací značka musí souhlasit se zásekem na čelu pouzdra.

- Prohlídku částečně rozloženého samopalu.

Samopal se rozloží jen v takové míře, jak toho vyžaduje účel prohlídky, t. j. ze samopalu se vyjmě hlaveň a závěr.

Hlaveň prohlédneme a zjistíme, není-li vývrt znečištěn, poškrábán nebo rziivý, není-li poškozena nábojná komora nebo není-li hlaveň vydutá. Poškození povrchu hlavně, které není na újmu správné polohy hlavně v samopalu, je zcela bezvýznamné. Přesvědčíme se o snadné vyměnitelnosti hlavně několikerým vynětím a opětným zasazením hlavně.

Závěr musí být čistý a veškeré třecí plochy musí být úplně hladké. Správnou polohu a činnost přezkoušíme takto:

Za vytahovač vtlačíme školní náboj; náboj nesmí svou vahou vypadnout, avšak mírným tlakem prstu se musí dát vyvrátit směrem k výhoznému okénku.

Závěr se rozloží a jednotlivé součástky se prohlédnou. Vytahovač nesmí být v otvoru nalomen a ostří drápku nesmí být vydroleno. Hlava vytahovače nesmí být příliš opotřebována.

Pouzdro závěru musí být bez trhlin, veškeré třecí plochy musí být čisté, hladké a bez rziivých skvrn.

Pouzdro spušťadla prohlédneme a přezkoušíme činnost spouště a pojistiky.

Předsuvná zpruha se přezkouší několikerým stlačením; nesmí zadrhovat.

Všechny zásobníky musí být připraveny k prohlídce otevřené, t. j. s vyňatým dnem zásobníku a uvolněnou zpruhou podavače. Zpruha podavače nesmí být rziivá a nesmí mít trhliny, a to zvlášť v ohbí. Pouzdra zásobníku nesmějí být uvnitř rezavá a nesmějí být potlučena a zprohýbána. Trhliny v rozích u pouzdra zásobníků svářených nebo jen zaobroubených netřeba považovat za závadu, pokud nezpůsobují poruchy při střelbě.

Záložní součástky a výstroj samopalu se prohlížejí zároveň se samopalem. Přesvědčíme se o dobrém stavu a úplnosti potřeb a součásteck výstroje samopalu.

2. Podrobná prohlídka samopalů.

*Podrobné prohlídky samopalů koná zbrojíř za přítomnosti zbrojního důstojníka podle předpisu Mf-I-1.
Prohlídka zbraní podle předpisu Mat. xel-I-501*

HLAVA 6

NASTŘELOVÁNÍ SAMOPALU

47. Nastřelování samopalu provádí zbrojíř v přítomnosti zbrojního důstojníka podle předpisu Mf-I-1.

HLAVA 7

ZNAČKOVÁNÍ A ČÍSLOVÁNÍ SAMOPALŮ

48. Na levé straně objímky pouzdra závěru je samopal označen značkou továrny, výrobním číslem a přejímací značkou. Na hlavni je kromě výrobního čísla též značka přejímací a tormentační.

Přejímací značkou jsou označeny též všechny základní součásti.

Hlava 1 - řečnické údaje

HLAVA 8
TÉCHNICKÉ ÚDAJE

49. Váha samopalu bez pažby	2,58 kg
Váha samopalu s pažbou	3,13 kg
Váha samopalu s ramenní opěrou	2,96 kg
Váha zásobníku na 40 nábojů - prázdného	0,27 kg
Váha zásobníku na 40 nábojů - plného	0,70 kg
Váha zásobníku na 24 nábojů - prázdného	0,180 kg
Váha zásobníku na 24 nábojů - plného	0,436 kg
Délka samopalu 23 (pěchotního)	680 mm
Délka samopalu 25 (výsadkového) s odklopenou ramenní opěrou	680 mm
Délka samopalu 25 - se sklopenou ramenní opěrou	444 mm
Délka hlavně pro střelbu ostrými náboji	285 mm
Délka vývrtu hlavně pro střelbu ostrými náboji .	268 mm
Délka záměrné	270 mm
Rychlosť střely $v_{12,5}$	430 m/vt.
Rychlosť střelby (kadence)	600 ran/min.
Váha náboje	11,0 g
Ráž	9 mm
Stupnice hledí	od 100 do 400 m.

Ústřízek 6 (k Mat děl-I-31)**HLAVA 9****7,62 mm SAMOPAL 24 a 26****1. Všeobecně**

50. 7,62 mm samopal 24 a 26 je samočinná zbraň stejného principu jako samopal 23 a 25.

52. Konstrukce samopalů 24 a 26, jejich příprava ke střelbě, činnost, rozbírání a skládání jsou až na níže uvedené rozdíly stejné jako u samopalů 23 a 25.

**2. Hlavní rozdíly mezi 7,62 mm samopaly 24 a 26
a samopaly 23 a 25**

53. Hlaveň. Hlaveň je stejného provedení jako u samopalů 23 a 25 až na průměr vývrtu hlavně (ráž), který je 7,62 mm a rozměry nábojní komory, které jsou přizpůsobeny rozměrům 7,62 mm náboje do samopalu a pistole.

54. Miřidla. Miřidla mají hranolovitou mušku a zářez hledí tvaru obdélníkového.

55. Úplné pouzdro závěru. Trubka pouzdra je provedena ze silnější ocelové trubky a je delší než u samopalů 23 a 25. Objímka pouzdra, která u samopalů 23 a 25 je jedním celkem, je u samopalů 24 a 26 vytvořena ze dvou částí; vrchní částí je základna hledí a spodní částí je držák ramene. Výstupky v zadní části trubky pouzdra pro uchycení uzávěry pouzdra jsou širší.

56. Úplný závěr. Vytahovač je uložen výkyvně na kolíku vytahovače a je tlačen do normální polohy zpruhou vytahovače. Vytahovač lze vyjmout po vyražení kolíku vytahovače.

Drážka pro záchyt spoušťové páky je provedena na závěru vpředu po celé spodní části.

Váha závěru je vzhledem k odlišnému náboji větší než u závěrů samopalů 23 a 25.

57. Uzávěra pouzdra. K zajištění proti samovolnému uvolňování nemá uzávěra pouzdra kolem otvoru pro tlačítka zahlubení a tlačítka je nižší.

58. Spušťadlo. Vyhnuté konce zadní části pojistky pro uchycení jsou zkráceny a rozšířeny.

59. Pažba. Pažbička samopalu je upravena pro rozměr zásobníku na náboje 7,62 mm.

60. Zásobník. Zásobník je pro 32 nábojů.

61. Potřeby a součásti výstroje k samopalu.

Hlaveň pro střelbu cvičnými náboji je dlouhá 285 mm, průměr vývrtu je 4,24 mm; v zadní části přechází vývrt v nábojní komoru. Hlaveň pro střelbu cvičnými náboji pro samopal 24 a 26 se rozezná od hlavně pro ostrou střelbu dvěma drážkami na povrchu hlavně u ústí (cvičná hlaveň pro samopal 23 a 25 má tři drážky).

Ke každému samopalu patří 5 záložních zásobníků.

Ostatní potřeby a součásti výstroje jsou stejné jako pro samopaly 23 a 25.

62. Střelivo do samopalů 24 a 26

7,62 mm náboj do samopalu a pistole,

7,62 mm náboj cvičný do samopalu.

a) **7,62 mm náboj do samopalu a pistole** se skládá z nábojnice (mosazné nebo ocelové), zápalky, prachové náplně a střely.

Nábojnici spojuje příslušné části náboje v jeden celek. Na nábojnici se rozlišuje dno nábojnici, tělo nábojnici se zadním a předním kuželem a krček.

Dno nábojnici má lůžko pro zápalku, ve kterém jsou dva otvory — zátravky. Zátravky spojují prostor lůžka s prostorem pro prachovou náplň. Uprostřed dna lůžka je výstupek zvaný kovadlinka. Na kovadlinku je při nárazu zápalníku na zápalku přitlačena slož zápalky. Na vnější straně dna nábojnice je drážka, která slouží k vytážení nábojnice z nábojní komory.

Dno nábojnici přechází v zadní kužel těla nábojnici. Uvnitř těla nábojnici je prostor, v němž je prachová náplň. Konec nábojnici přechází přes opěrný přední kužel v krček, do jehož ústí je zalisována střela.

Zápalka slouží k vznícení prachové náplně a skládá se z mosazného kloboučku, třaskavé slože a folie.

Mosazný klobouček je naplněn slisovanou třaskavou složí, pokrytou kloboučkem z folie, který je po jedné straně, kterou se stýká se složí, nalakován.

Zápalka je ve dnu nábojnici zalisována tak, aby třaskavá slož byla bezprostředně na kovadlince. Proti navlhnutí je spára kolem zápalky zalakována.

Prachovou náplň tvoří bezdýmný nitrocelulosový prach.

Střela se skládá z ocelového pláště, olověné košilky a ocelového jádra. Ocelový plášť je plátovaný tombakem nebo niklovaný a též i fosfátovaný. Do pláště je vsazena olověná košilka, do niž je zalisováno jádro, které je proti vypadnutí zajištěno lemováním. Zadní konec střely je zakončen zalemováním.

Ocelová jádro je válcovité, napředu přechází v ogivální tvar. Olověná vložka vyplňuje prostor mezi ocelovým jádrem a ocelovým pláštěm.

b) **7,62 mm náboj evičný do samopalu** (bez střely) má nábojnici (mosaznou nebo ocelovou), zápalku a prachovou náplň.

Nábojnici je stejného tvaru a rozměrů jako nábojnici ostrého náboje, je však v krčku stažena.

Zápalka a prachová náplň jsou stejné jako u ostrého náboje.

c) **Balení střeliva** je stejné jako u střeliva do samopalů 23 a 25.

Příklad nálepky na krabičky a truhliky pro 7,62 mm náboje do samopalu a pistole:

b x n *	6/52	34/52
	16	
	7,62 — Pi	
	Nc dp P2 nma 1/51	
	Náplň 0,60 g	

3. Technická data o 7,62 mm samopalu 24 a 26

63. Váha samopalu 24	3,26 kg
Váha samopalu 26	3,11 kg
Váha prázdného zásobníku	0,23 kg
Váha plného zásobníku	0,52 kg
Délka samopalu 24	690 mm
Délka samopalu 26 (s odklopenou ramenní opěrou)	690 mm
Délka samopalu 26 (se sklopenou ramenní opěrou)	454 mm
Délka hlavně	285 mm
Délka zámeřné	276 mm
Rychlosť střely V _{12,5}	550 m/vt
Váha náboje	10,6 g
Ráž	7,62 mm
Rychlosť střelby (kadence)	650 ran/min.
Stupnice hledí	od 100 do 400 m

Digitized by srujanika@gmail.com

Seznam odlišných výrazů

česky:

barva
botka
čep
čočka
délka
dovnitř
drážka
držák
důlek
hadřík
hledí
knoflík
koule
krabička
-li
lze
mělký
náležet
neboť
nýbrž
nýt
obdélník
olše
opěra
podélný
poněkud
popis

slovensky:

farba
okovka
čap
šošovka
dížka
dovnútra
žliabok
držadlo
jamka
handrička
hľadidlo
gombík
guľa
škatuľka
ak, keď
možno, dá sa
plytký
patrif
pretože, lebo, kedže
ale
nit
obdĺžnik
jelša
opora
pozdĺžny
trocha
opis

česky:

poutko
provádět
provést
proříznout
přezka
rez, rživý
rovněž
rtuť
sejmout
selhat
seříznout
snadno
spára
stavěcí (čep)
stejnoměrně
šroub
toliko
trubka, trubička
truhlík
veškeré
vně, vnější
vnitřní, vnitřek
v sedě
vteřina
výhodné okénko
zahájif
zašroubovat
zda
zvlášf
žebro

slovensky:

pútec
konaf, robit
vykonaf, urobiť
prerezaf
pracka
hrdza, hrdzavý
rovnako, tak isto
ortuť
sňaf
zlyhat
srezať
lahko
škára
upevňovací (čap)
rovnomerne
skrutka
iba, len
rúrka, rúročka
debnička
všetky
vonku, vonkajší
vnútorný, vnútražok
sediačky
sekunda
vyhadzovacie okienko
začať
zakrútiť
či
osobitne
rebro

Obr. 1. Samopal, celkový pohled (23 pěchotní)

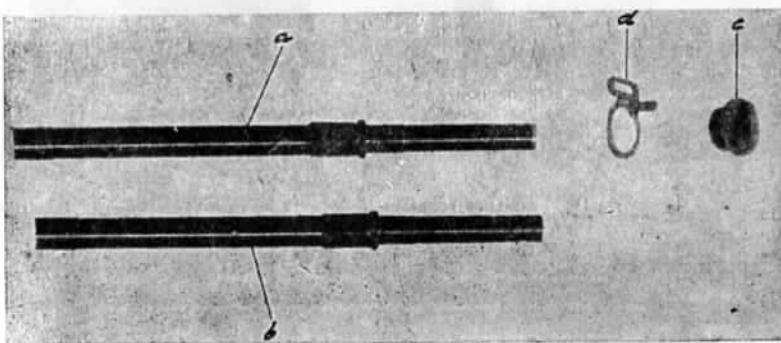
Obr. 2. Samopal, celkový pohled (25 výsadkový)

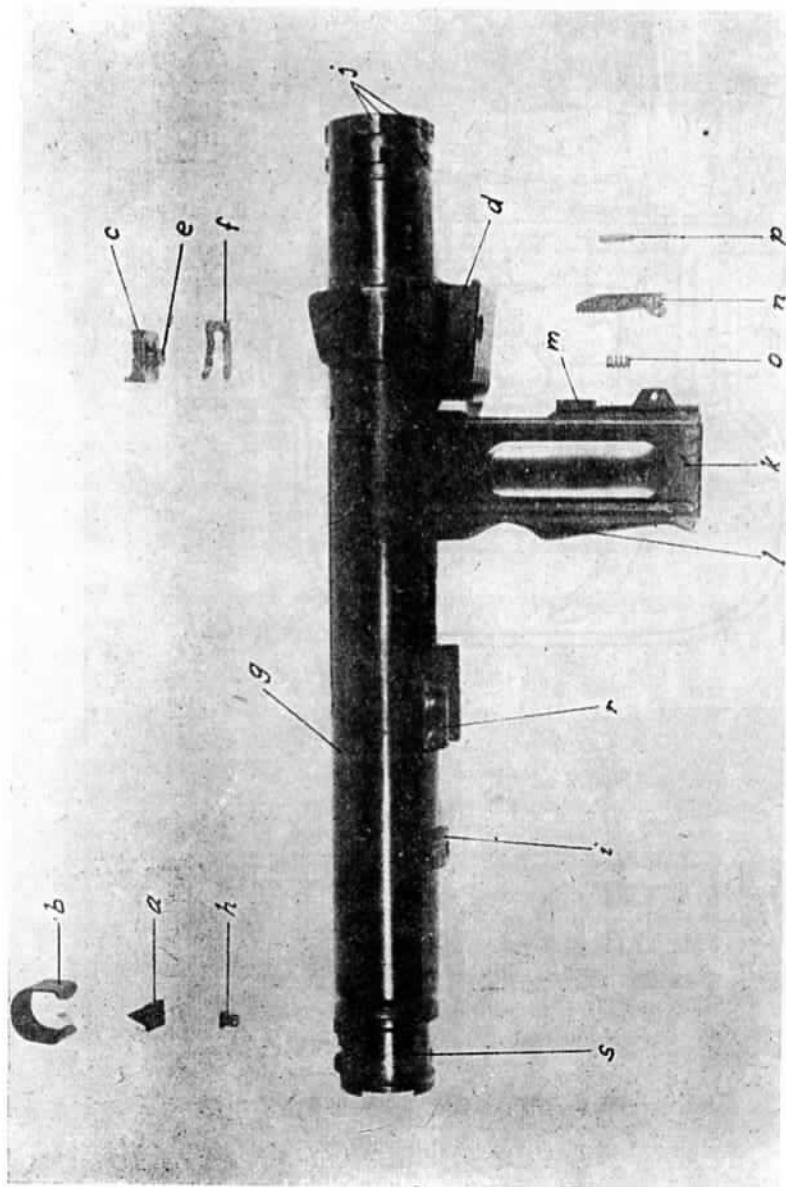
Obr. 3. Samopal 25, sklopený a odklopená rukojet

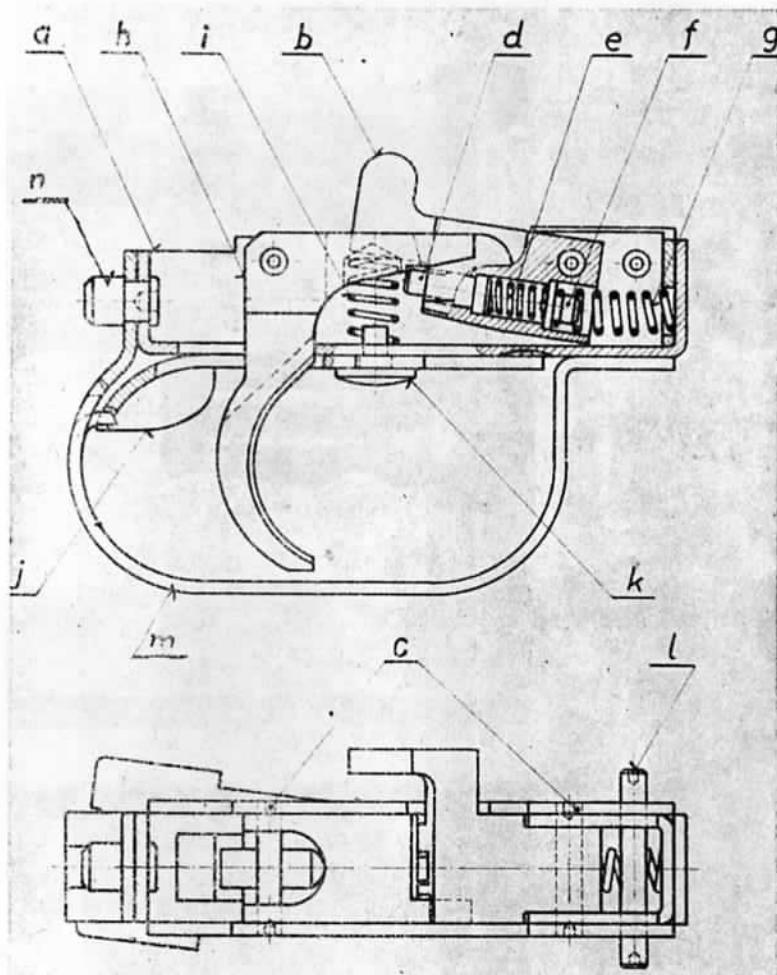
Obr. 4. Samopal 25, sklopený i s rukojetí

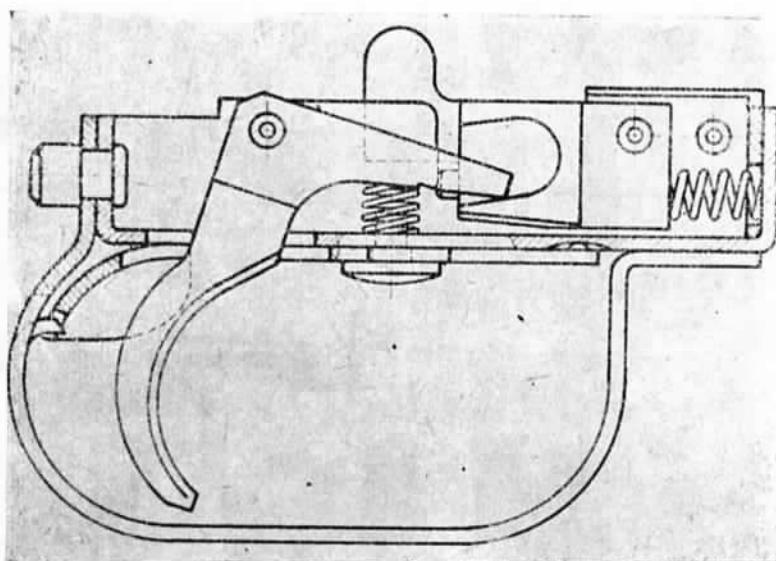
Obr. 5. Hlaveň
a) pro ostrou střelbu, b) pro cvičnou střelbu

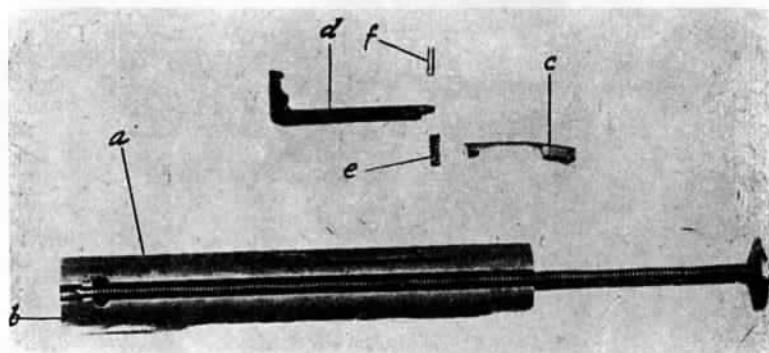
Obr. 6. Pouzdro závěru

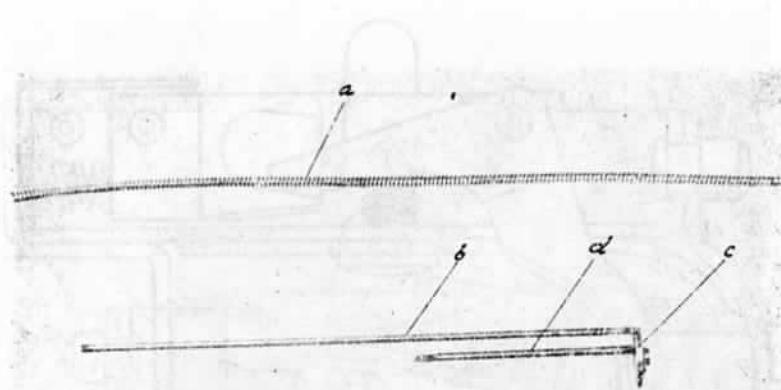
Obr. 7. Spoušťový mechanismus

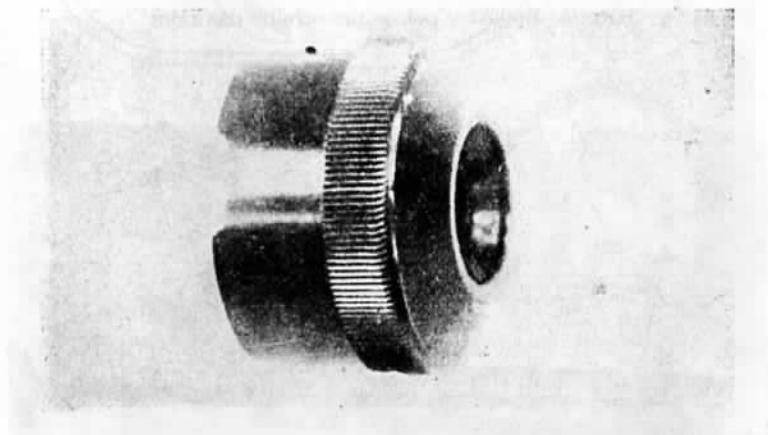
Obr. 8. Spoušť v poloze pro střelbu dávkami

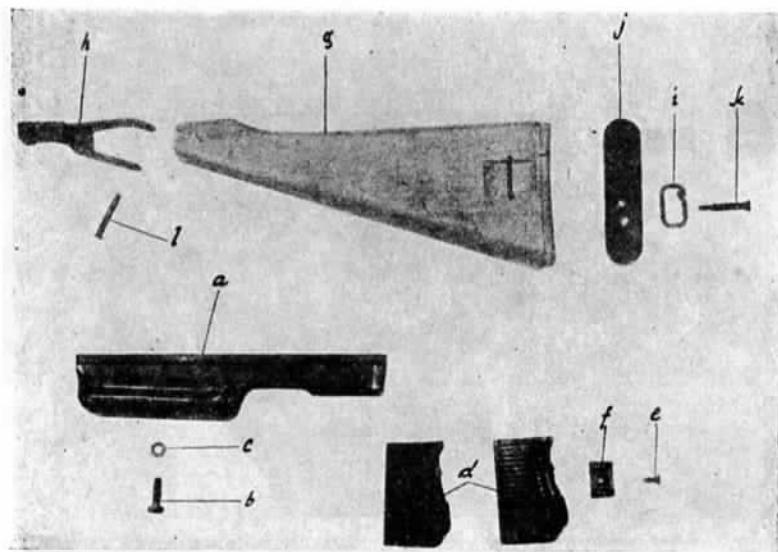
Obr. 9. Úplný závěr

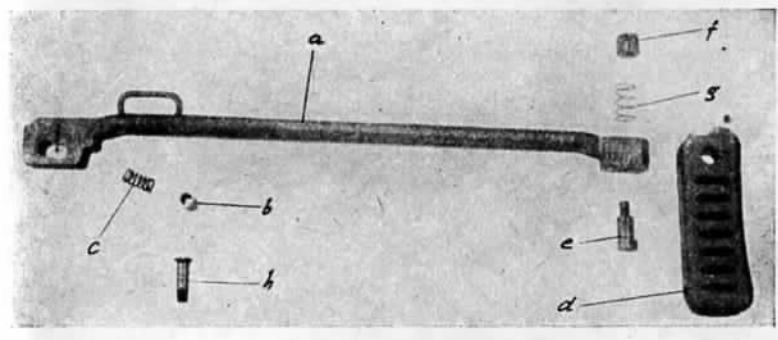
Obr. 10. Předsuvné ústrojí

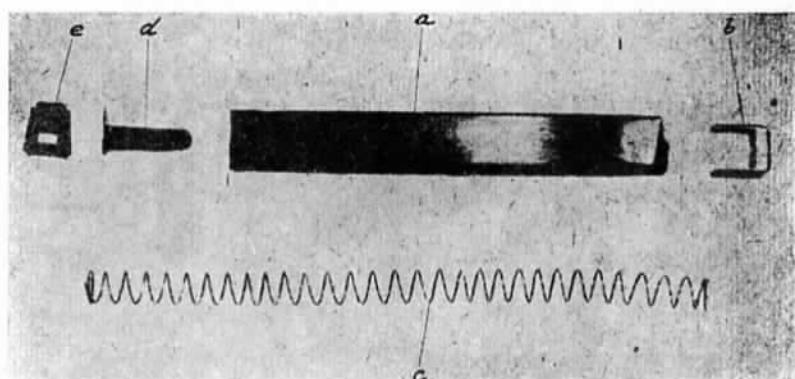
Obr. 11. Uzávěra pouzdra

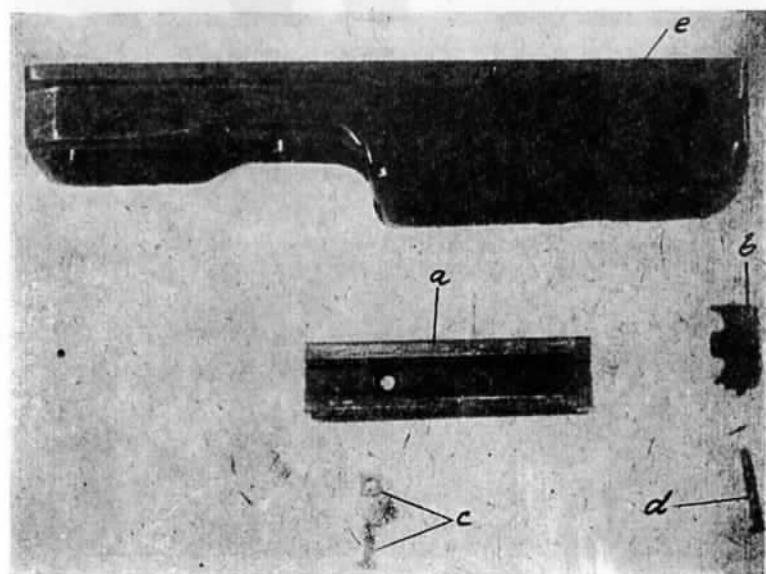
Obr. 12. Úplná pažba

Obr. 13. Ramenní opěra

Obr. 14. Zásobník

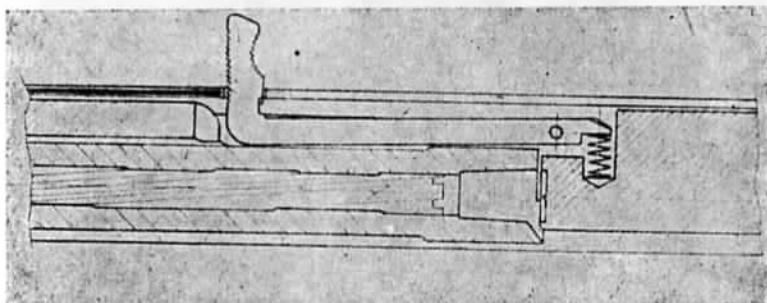
Obr. 15. Plnička zásobníku

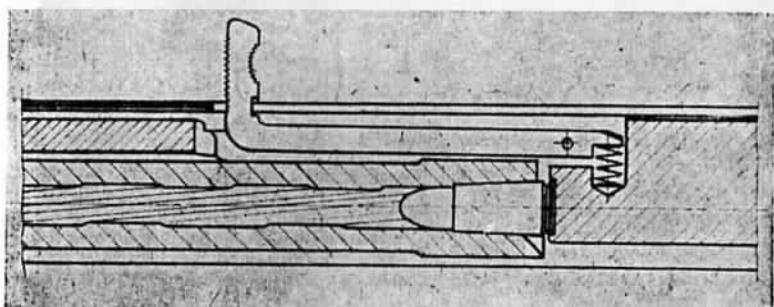
Obr. 16. Plnění zásobníku

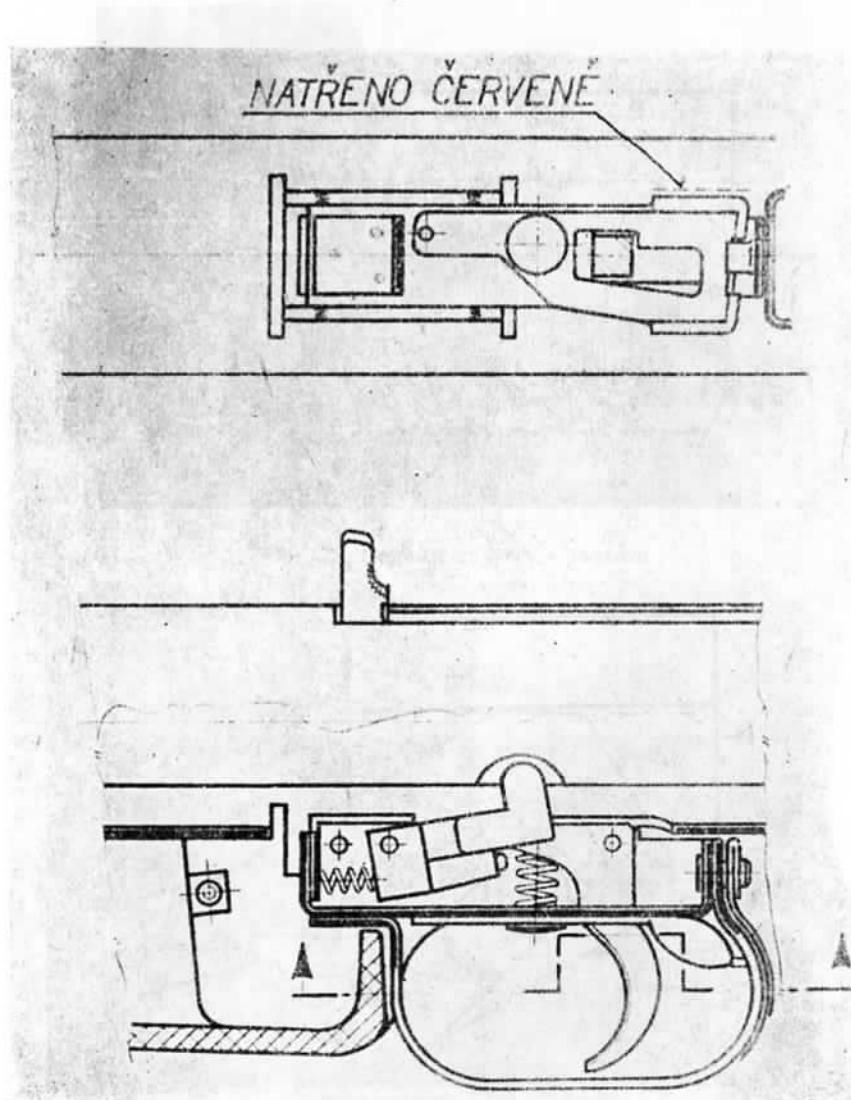
Obr. 17. Zasouvání zásobníku

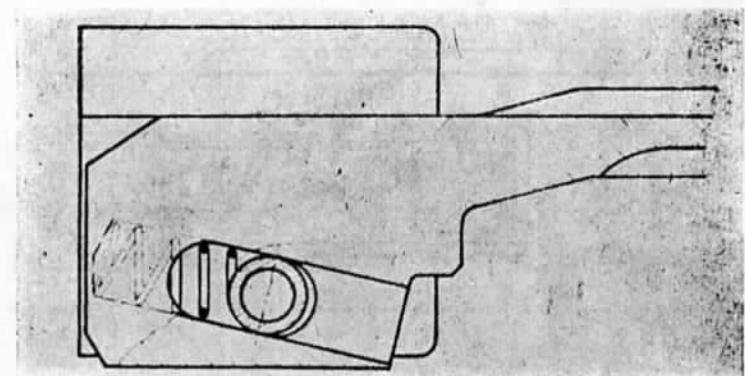
Obr. 18. Závěr v přední poloze zajištěný

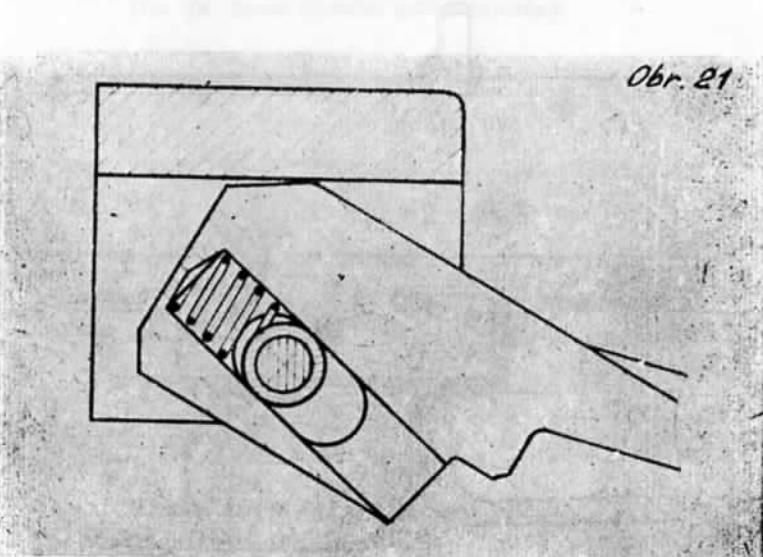
Obr. 19. Závěr v přední poloze odjištěný

Obr. 20. Činnost pojistky

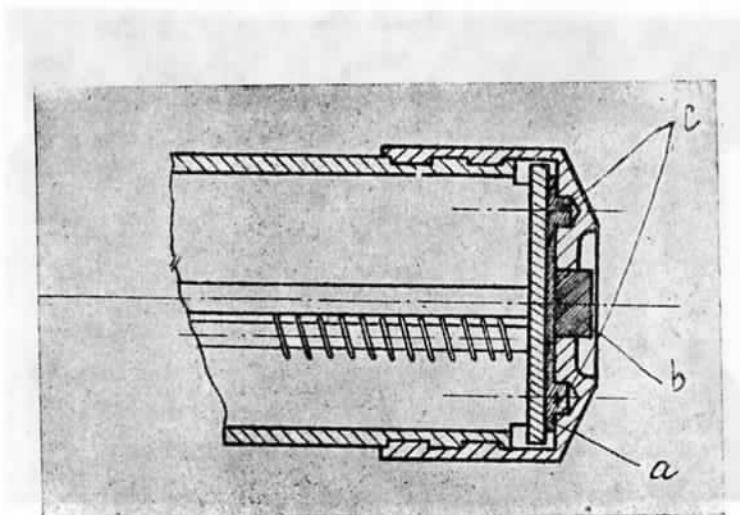
Obr. 21

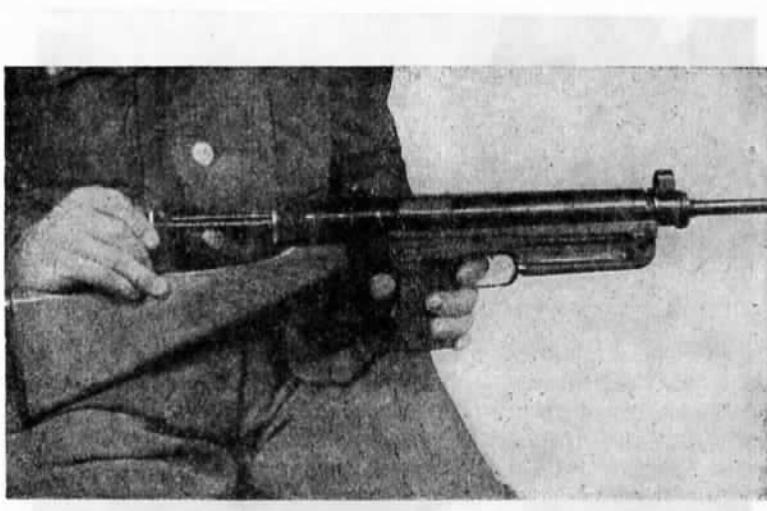
Obr. 21. Činnost ramenní opěry

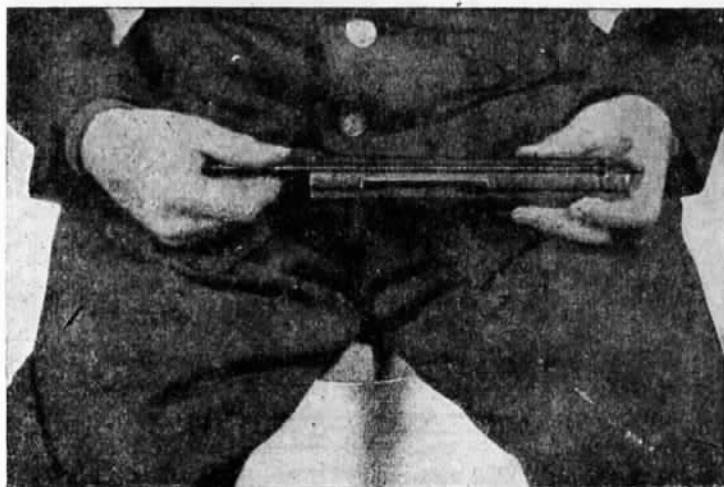
Obr. 22. Sejmutí uzávěry s pouzdra

Obr. 23. Zajištění uzávěry

Obr. 24. Vynětí závěru

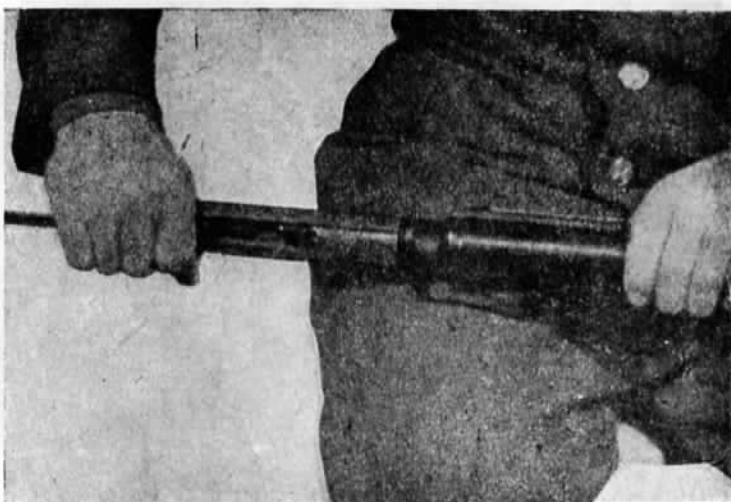
Obr. 25. Vynětí předsuvného ústrojí

Obr. 26. Vynětí vytahovače

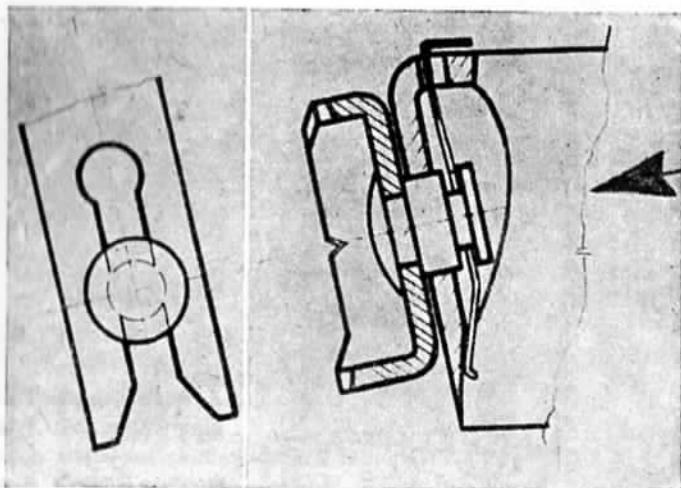
Obr. 27. Vložení vytahovače

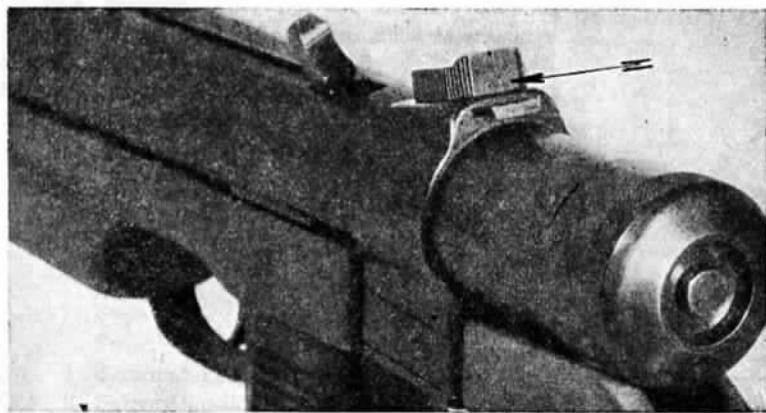
Obr. 28. Uvolnění matice hlavně

Obr. 29. Vyňatá hlaveň

Obr. 30. Zajištění hledí

Obr. 31. Označení dálek na hledí

OBSAH

	Strana
Hlava 1. Popis zbraně	3
Staf 1. Popis samopalu	3
Staf 2. Popis potřeb a výstroje k samopalu	12
Hlava 2. Činnost samopalu	16
Staf 1. Příprava samopalu k střelbě	16
Staf 2. Činnost samopalu při střelbě	18
Staf 3. Vybjíjení a zjednání jistoty po střelbě	18
Hlava 3. Rozložení a sestavení samopalu	19
Staf 1. Rozložení a sestavení samopalu, dovolené mužstvu	19
Staf 2. Úplné rozložení a sestavení samopalu	20
Hlava 4. Póruchy	20
Hlava 5. Udržování, čištění a prohlídka samopalu	22
Hlava 6. Nastřelování samopalu	24
Hlava 7. Značkování a číslování samopalu	25
Hlava 8. Technické údaje	25
Seznam odlišných výrazů	27

Seznam vyobrazení

	Strana
Obr. 6. Pouzdro závěru	31
Obr. 7. Spoušťový mechanismus	32
Obr. 8. Spoušť v poloze pro střelbu dávkami	33
Obr. 9. Úplný závěr	33
Obr. 10. Předsuvné ústrojí	34
Obr. 11. Uzávěra pouzdra	34
Obr. 12. Úplná pažba	35
Obr. 13. Ramenní opěra	35
Obr. 14. Zásobník	36
Obr. 15. Plnička zásobníku	36
Obr. 16. Plnění zásobníku	37
Obr. 17. Zasouvání zásobníku	37
Obr. 18. Závěr v přední poloze zajištěný	38
Obr. 19. Závěr v přední poloze odjištěný	38
Obr. 20. Činnost pojistky	39
Obr. 21. Činnost ramenní opěry	40
Obr. 22. Sejmutí uzávěry s pouzdrem	41
Obr. 23. Zajištění uzávěry	41
Obr. 24. Vynětí závěru	41
Obr. 25. Vynětí předsuvného ústrojí	42
Obr. 26. Vynětí vytahovače	43
Obr. 27. Vložení vytahovače	43
Obr. 28. Uvolnění matice hlavně	44
Obr. 29. Vyňatá hlaveň	44
Obr. 30. Zajištění hledí	45
Obr. 31. Označení dálek na hledí	45

**Výhradně
pro služební potřebu**

**1. DOPLNĚK
k Mat děl-I-31**

Vnější a vnitřní titulní list. U názvu služební knihy udělejte za „samopal 25“ čárku a na nový rádek připište „7,62 mm, samopal 24 a samopal 26“.

- Str. 2. Na stranu 2 nalepte ústřízek 1.
- Str. 3. V 8. ř. zd. opravte číslo „286“ na „285“ a v 7. ř. zd. opravte „9,02“ na „9“.
- Str. 4. Ve 14. ř. zd. škrtněte „stavěcího čepu“ a napište „nýtu hledí“.
- Str. 5. V 9. ř. sh. škrtněte „čep“ a napište „nýt“. Ve 14. ř. sh. škrtněte „upevnění hlavně“ a napište „našroubování matice pouzdra, která upevňuje hlaveň“.
- Str. 8. V 10. ř. sh. opravte „(obr. 7g)“ na „(obr. 7a)“.
- Str. 14. V 19. ř. sh. škrtněte „ostrý“ a za „náboj“ škrtněte čárku a připište „do samopalu se střelou vz. 48,“ 20. ř. sh. škrtněte celý. V 21. ř. sh. škrtněte tečku a připište „do samopalu.“ V 22. ř. sh. škrtněte „ostrý“ a za „náboj“ vsuňte „do samopalu se střelou vz. 48.“ Ve 24. ř. sh. škrtněte „N“. Ve 4. ř. zd. škrtněte „N“.
- Str. 15. Škrtněte celý text čl. 21. Ve 14. ř. sh. za „náboj“ vsuňte „do samopalu.“ V 16. ř. sh. škrtněte „N“. V 19. ř. sh. škrtněte „ostrého“ a za „náboje“ škrtněte tečku a připište „do samopalu se střelou vz. 48.“

- Str. 16. Po pravé straně vzoru nálepky připište poznámku „Zůstává do spotřebování“.
V čl. 24 škrtněte celý 3. a 5. ř. sh.
- Str. 17. Škrtněte celý text čl. 30 a nahradte jej ústřízkem 2.
- Str. 18. V 12. ř. zd. ve slově „Stlačením“ škrtněte písmeno „m“.
- Str. 19. Znění 3. odstavce čl. 36 přelepte ústřízkem 3.
Ve 24. ř. zd. škrněte „pravou“ a napište „levou“.
- Str. 20. V 18. ř. sh. škrtněte „zbrojíři“ a napište „technickým orgánům“.
- Str. 21. V sloupci „Odstranění“
v 13. ř. zd. škrtněte „zbrojíři“,
v 1., 2. a 3. ř. zd. škrtněte „zbrojíři“ a napište „k opravě“.
- Str. 22. V sloupci „Odstranění“
ve 4., 5. a v 7. ř. sh. škrtněte „zbrojíři“,
ve 3. ř. zd. škrtněte „zbrojíři“ a napište „k opravě“.
V 9. ř. zd. škrtněte „Mf-I-1“ a napište „Prozatímních směrnic pro uskladňování a cestování materiálu dělostřeleckého zásobování v ústředních a okruhových skladech (děl. základních).“
- Str. 23. V 7. ř. sh. škrtněte „občas“ a napište „podle plánu“.
Škrtněte 17. a 18. ř. sh. a nahradte je ústřízkem 4.
V 21. ř. sh. upravte „rozloženého“ na „složeného“.
- Str. 24. V 5. a 6. ř. zd. škrtněte text od „koná“ až na konec věty a místo toho napište „provádí technik pro ruční pěchotní zbraně podle předp. Mat děl-I-501“.
Škrtněte 1. a 2. ř. zd. a nahradte je ústřízkem 5.
- Str. 26. Mezi stranu 26 a 27 vlepte připojenou vložku se stranami 26a, 26b, 26c, jako ústřízek 6.
- Str. 47. Pod hlavu 8 připište:
„Hlava 9. 7,62mm samopal 24 a 26“ ... 26 a — c.

Po provedení oprav vlepte tento doplněk na konec služební knihy.

Provedl dne 27.10.2014

Podpis

Ústřízek 2 (k Mat děl-I-31)

30. Nabítí samopalu. Zásobník zasuneme do vodítka zásobníku, až jej záchytka zásobníku zajistí proti vypadnutí. Potom stáhneme napinací páku spodní části dlaně levé ruky dozadu, až závěr zachytí za spoušťovou páku.

Nepředvídá-li se okamžité zahájení střelby, nabijeme samopal tak, že zasuneme zásobník do vodítka zásobníku na doraz. Samopal při tom zůstává zajištěn, se závěrem v přední poloze.

Ústřízek 3 (k Mat děl-I-31)

Sejmouti uzávěry pouzdra. Pravou rukou uchopíme samopal za pažbičku, ukazováčkem a prostředním prstem levé ruky obejmeme uzávěru pouzdra, palcem stlačíme tlačítko dovnitř a zároveň pootočíme uzávěru pouzdra o 45° doleva a sejmeme ji s pouzdra závěru (obr. 22).

Ústřízek 4 (k Mat děl-I-31)

Prohlídku samopalů konají velitelé ve lhůtách určených předp. Zákl-I-1. S prohlídkou samopalů se zároveň provádí také prohlídka potřeb a součástek výstroje k samopalům. Stupeň rozehraní samopalů určí před prohlídkou prohlížející. Prohlídka samopalů se dělí:

Ústřízek 5 (k Mat děl-I-31)

47. Nastřelování samopalů se provádí podle Směrnic pro nastřelování pušek, samopalů, kulometů a pistolí.